

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.546/2017/4.

A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: kamarai jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közalkalmazotti illetménykülönbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Egri Törvényszék 2.Mf.20.078/2017/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.20/2017/7.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.078/2017/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban, középfokú besorolású munkakörben.
- [2] Az Egri Törvényszék a felek között a 2016. év előtti időszakra illetménykülönbözet (a jelenlegivel azonos) tárgyban korábban folyt munkaügyi perben hozott 2.Mf.20.116/2016/4. számú jogerős - és a Kúria Mfv.II.10.521/2016/5. számú ítéletével hatályában fenntartott - ítéletében megállapította, hogy a felperes 2015. évi garantált illetménye 122.000 forint, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 41.200 forint, így a felperes illetménye 163.200 forint helyesen, melynek figyelembe vételével az alperest 2015. december 31-ig fennálló illetménykülönbözet megfizetésre kötelezte.
- [3] Az alperes - még az előbbi per alatt - az akkori perben sérelmezett intézkedése alapján, 2016. január 14-én kelt intézkedésében a

felperes illetményét 2016. január 1-jétől akként módosította, hogy a garantált illetménye 93.813 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 35.187 forint, a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 6.000 forint lett, így a felperes összesen 135.000 forint illetményben részesült, amely mellett közalkalmazotti főmunkatársi címpótlékot és rendvédelmi ágazati pótlékot kapott.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes módosított kereseti kérelmében a 2016. január 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időtartamra illetménykülönbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest. 2016. évre nem vitatta, hogy garantált illetménye a garantált bérminimum összegének figyelembevételével került kiegészítésre, azonban a közalkalmazotti illetménye nem csökkenthető egyoldalúan, így a felperes a 2015. évre jogszabály szerint járó, az Egri Törvényszék ítéletében megállapított 163.320 forint illetményösszeg és az alperes 2016. évben folyósított illetménye közötti havi 28.200 forint illetménykülönbözetre jogosult középíráányos kamattal és perköltséggel együtt.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége megállapítása mellett, az összegszerűséget nem vitatva. Álláspontja szerint a felperes illetménye elérte a garantált bérminimum összegét 2015-ben és 2016-ban. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 21.§ (3) bekezdés helyes értelmezése alapján jogszerűen sorolta hozzá a garantált illetményhez a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt. A Kjt. szerinti garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, ezzel nem követett el jogszabálysértést, hiszen az alapot a Kjt. törvényi besorolása szerinti illetménye adja. A felperes korábbi tényleges illetményéhez képest 2016-ban csökkenés nem történt.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [6] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.20/2017/7. számú ítéletével az alperest 282.200 forint illetménykülönbözet, valamint 2016. június 1-jétől járó kamata megfizetésére kötelezte 15.000 forint perköltség viselése mellett.
- [7] Ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a bíróság jogerős ítélete a felperes tekintetében megállapította, hogy a felperest 2015. évre 163.200 forint - pótlékok nélküli - illetmény illeti meg. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató egyoldalú intézkedésével megvonhatja, csökkentheti, de csak addig a mértékig, hogy a közalkalmazotti illetménye összességében ne csökkenjen a Kjt. 24.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58.§-a szerint, így az alperes a 2016. évre előterjesztett illetménykülönbözet megfizetésére köteles.

- [8] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Egri Törvényszék 2.Mf.20.078/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte alperest 10.000 forint perköltség viselésére.
- [9] A törvényszék rögzítette, helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a felperest megillető illetményt 2016. január 1-jétől alacsonyabb összegben határozta meg, mint azt az előző év illetményt megállapító jogerős bírósági ítélet. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a Kjt. 24.§ (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt.58.§-ban foglaltakra figyelemmel csökkenthető csak jogszerűen egyoldalúan. A munkáltató jogszerűen intézkedhetett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban azt csak az addigi illetmény csökkentése nélkül tehette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. A felperest tehát olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes az előző évi illetményét is helyesen állapította volna meg, így megalapozott a felperes 2016. évre előterjesztett illetménykülönbözet iránti igénye.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte perköltsége megfizetése mellett. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés és a 66.§ (7-9) bekezdések megsértésére hivatkozott.
- [11] Álláspontja szerint a Kjt. 66.§ (9) bekezdés b) pontja kógens szabályként rögzíti, hogy a középfokú vagy magasabb iskolai végzettséget, illetve magasabb szakképzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg. A megilleti szó használata tehát jogosultságot fogalmaz meg arra, hogy a mindenkori költségvetési törvényben található illetménytáblázatban rögzített garantált illetményen felül a közalkalmazott a szintén az adott évre hatályos kormányrendeletben meghatározott összeget is megkapja, mint őt megillető illetményt.
- [12] A Kjt. 66.§ (9) bekezdésének helyes értelmezése a Kjt. 21.§ (3) bekezdésével összhangban nem tartalmaz előírást arra, amely szerint kötelezettség lett volna 2013. augusztus 1-jétől a felperes bértábla szerinti illetményének összegét a garantált bérminimum összegére kiegészíteni és az így elért összeget külön sorban szerepeltetni, úgy, hogy erre olyan munkáltatói intézkedést hozzon, amelyben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentését is megjeleníti.
- [13] Vitatta, hogy a garantált bérminimumra megbontás, külön sorban történő feltüntetés, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentéséről, átsorolásáról szóló írásbeli döntés kötelező lett volna.
- [14] Álláspontja szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt

saját belátása szerint a garantált illetménybe „beszámíthatta”, átcsoportosíthatta, irányadónak tekintve a kinevezés szerint járó teljes illetmény csökkentésének tilalmát.

- [15] A kormányrendeletek csak „zsinórmértéket” határoznak meg, de nem tekinthetők a közalkalmazott besorolás szerinti illetménye önálló elemének, melyet külön sorba kellene szerepeltetni. Utólagos hozzászámításról, átnevezésről azért nem beszélhetünk, mert 2013. augusztus 1-je előtt is a garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész szokásos „egybeszámításával” biztosította a munkáltató a garantált illetményminimum éves összegét.
- [16] Ténylegesen nincs a közalkalmazott kinevezés szerinti illetményének egészét érintő csökkenés, amely a munkáltatói intézkedés, illetményhatározat készítését írná elő.
- [17] A törvényszék ítéletének indokolásában nem lát lehetőséget arra, hogy a munkáltató külön írásbeli intézkedése nélkül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált bérminimum fedezetének tekintse és nem ad arra sem magyarázatot, hogy az átcsoportosítást, egybeszámítást milyen jogi hivatkozással tekinti meg nem engedhetőnek, utólagos munkáltatói lépésnek, főként miután a 2013. augusztus 1-je előtti munkáltatói döntések is ugyanezt a módszert követték. Miért kellene a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt munkáltatói döntés (írásbeli határozat) formájában módosítani, átsorolni, csökkenteni. Miért nem kezelheti ezt a saját döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató tetszése szerint, hiszen a közalkalmazottnak ezen illetményelemre a védettséget jelentő alanyi jogosultsága nem áll fenn.
- [18] A törvényszék a Kjt. 66.§ (7-8) bekezdéseiben és (9) bekezdés b) pontjában foglaltakat tévesen értelmezte és így helytelen következtetést vont le a mulasztására és ezáltal a felperes részére megfizetni elmulasztott illetményre, az összilletmény 2016. évre megállapított csökkenésére. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés alapján a közalkalmazotti kinevezési és kinevezésmódosítási döntések kötelező tartalmi elemeire vonatkozó törvényi előírásokat is figyelmen kívül hagyta, a garantált bérminimumot nem egyszerű zsinórmértéknek tekintette, hanem a közalkalmazotti illetmény önálló, alanyi jogosultsággá lett elemének, kizárva a munkáltatót abból, hogy a saját mérlegelésén alapuló illetményrészt írásbeli döntés nélkül hozzászámíthassa.
- [19] Álláspontja szerint jogszerű és pusztán technikai körülmény, hogy a garantált illetményelem és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egybeszámításával érte el a garantált bérminimumnak megfelelő összeget. A Kjt. szerint, a garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, amely nem jelent semmiféle jogszabálysértést, hiszen a viszonyítási alapot a törvényi besorolás szerinti illetmény, azaz a mindenkori illetménytáblázat szerinti garantált illetmény adja. A kormányrendeletekben meghatározott garantált illetmény csak egy

irányadó mértéknek tekinthető, de az még ettől nem vált a közalkalmazotti illetmény részévé. A felperes havi fizetési jegyzékei szokásos bontásban tartalmazzák az egyes illetményelemeket, tájékoztató célt szolgálnak, annak érdekében, hogy az illetményiratok ellenőrizhetőek legyenek.

- [20] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és perköltsége megállapítását kérte annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján. Álláspontja szerint a 2015. és 2016. évekre a teljes illetmény kizárólag a felek közös megegyezése alapján lett volna csökkenthető a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58.§-a alapján, ennek hiányában el kellett volna érnie legalább a 2014. évben jogszerűen megállapított pótlékok nélküli teljes illetményt, azaz a 163.200 forintot. Hivatkozott a Kjt. 66.§ (9) bekezdés és 85/A.§ 1) és m) pontjai szerint arra, hogy a közalkalmazott számára az Mt. 45.§ és 58.§ alapján olyan írásbeli tájékoztatást kell adni a kifizetett illetményről, amelyből az elszámolás helyessége ellenőrizhető. A rendvédelmi ágazati pótlék a havi illetményen felüli olyan illetményelem, amely az alapbérbe, mint illetménybe nem számít bele, s a korábban megjelölt jogcímű és összegű kereseti igényt nem érinti.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [21] Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint nem megalapozott.
- [22] A Kúria számos döntésében kimondta, hogy a közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak (Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.550/2016/4.), a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében, 79/E. §-ában, 85/A. § 1) pontjában meghatározott rendelkezések alapján figyelemmel a 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdésére, valamint a garantált bérminimumot évenként meghatározó kormányrendeletekre is.
- [23] Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől a felperes garantált illetményének kellett elérnie a garantált bérminimumnak megfelelő összeget, amely a 390/2012. (XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint ekkor havi 114.000 forint volt, 2014. január 1-jétől a 483/2013. (XII.17.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint havi 118.000 forint, 2015. január 1-jétől a 347/2014. (XII.29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 122.000 forint, míg 2016. január 1-jétől a 454/2015. (XII. 29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 129.000 forint volt.
- [24] A kinevezés szerinti illetményben a feleknek meg kell állapodniuk. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapuló rész a garantált illetmény és a pótlékok, míg a garantált illetményt növelő részre, azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően a munkáltatót írásbeli intézkedési

kötelezettség terheli, intézkedését a közalkalmazottal jogszerűen közölnie kell.

- [25] Nem volt vitatott, hogy a felperes garantált illetménye 2015. január 1-jétől a garantált bérminimum összegének figyelembevételével került kiegészítésre, amelyre az alperes írásbeli intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről csoportosított át összeget. A felperes 2015. évi illetménye (garantált illetmény és munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összege) azonban az előzőekből következően annnyival lett magasabb, amennyivel a garantált illetménye növekedett. Ezért az alperes 2016. évben jogszerűen megtehetette, hogy intézkedett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehetette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2015. évi illetményét helyesen (122.000 + 41.200 forint, azaz 163.200 forintban) állapította volna meg. Az alperes fenti illetményösszeegnél alacsonyabb mértékben határozta meg a felperes 2016. évi illetményét, így havi (163.200 forint - 135.000 forint) 28.200 forint különbözet megfizetésére köteles.
- [26] Mindezekre tekintettel a felperest a felek által nem vitatott összegű illetménykülönbözet és kamata illeti meg.
- [27] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] A pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét.
- [29] A le nem rótt 50.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdés II. fordulata határozza meg, amelyet az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam visel.
- [30] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. április 25.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

bíróági ügyintéző